

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

Constantiss. inter iusid.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

bandam, & laudandam legem Christianam. De hac illum audire Rex
 Cascaris Mahamedhan optavit, & librum videre ex quo fundebat Deo
 suo preces (erat diurnorum Psalmorum libellus sacer) quem attalico
 euolutum panno, cum reuerenti oculo liballet, honoris causa impo-
 suit capiti, & Regi porrexit; eademque Rex affectum duplici veneratione,
 inspexit, & legi sibi ex eo aliquid, exponique a fratre petiit,
 cui cum illud actorum occurrisset Viri Galilæi! quid statis aspicientes
 in celum; idiomate Persico eleganti, Ascensionem Christi gloriosam
 illi enarrauit, & priora Psalmi Quinquagesimi verba, in quæ post in-
 cidit, in pœnitentiam, & peccatorum veniam conuertit; ac demùm
 quoddam crucem auro pictam Rex etiam cernere voluisset, pariterque cum
 eo venerari, de cruciatibus Christi morientis, & quidem ea vi pietatis
 dixit, non modo vt ab Rege, Principibus, & Doctoribus Cascigi-
 bus mirè probaretur, sed nonnullis quoque excuteret lachrimas. Post
 hæc iussu Regis agitarum est quiddam disputando, in quo fratri Goes
 non fuit magnoperè sudandum; boni illi Doctores & Magistri, aut ve-
 rò conuicti, au metu ne conuincerentur; confessione ingenua, legem
 laudant Christianam, sed suam fore dixere fortunatam, si tales ha-
 beret Mahometus Alcoranni sui præcones, & propugnatores. Post-
 ne id fieri post Gochij discessum consulunt; omnes cupiunt, tentare
 audent nemo, vnus præfidentior cæteris, negotium suscipit, cui pro-
 missa, & preces, & argumenta probè meditato, Goes incipienti au-
 ctor fuit pluribus parere; rem, merces, vitamque adèd, iis vltro
 permittere, & dissecandum cinerandumque corpus; posse sibi omnia
 eripi; Christi fidem, & amorem non posse; qua forti & nobili repul-
 sa hominem ad suos auertit, sat ante persuasos vacuum operam ab eo
 moueri. Cordatior alius inter Casciges natu grandis, & auctoritate in
 vrbe Ciali. Vrbi Rex Cascaris filium nothum præfecerat, à quo item
 Goes cum Cascigibus commissus, illi tantoperè placuit, vt hoc apud
 suos non dissimularet: eaque testificatio approbationis, & amoris Sa-
 racenorum in Goem sic acuit rabiem, vt toto quod illic substitit tri-
 mestri, vna Dei tutela, morum gladios, & iras euaserit. Vltro nihil-
 minus, abeuntem, Princeps, pro sua comitate munuit suo diplomate
 Camulium vsque Regno Cascaris & Cataio confine; rogansque an suo
 nomini Abdallah subdi vellet cognomen Isai, hoc est Christiani? Com-
 mūd, inquit, nam me talem ex Agra Mogotis apertè confessus, talem
 vsque Cataium profiteor. Adstabant fortè tunc Principi Cascigum
 complures, ex iis ille quem dixi aspectu venerandus, paulum prodiit,
 & detracto velut ad rem stupendam capiti galero, humisque deposito,
 præne cum lachrimis; hic verò exclamat, hic verus est, fortisque Mi-
 sermanus, hoc est legis suæ obseruantissimus; audistis vt coram Princi-
 pe, nobisque circumseptus, quos nouit legem æmulari suis ritibus
 inimicam, Christianum se palam professus sit? hoc nos videlicet inter
 Christianos aufuri essemus; & non potius Mahometem, ignauo metu,
 deserturi,

Constantiff
 inter iud.

deferturi, & ejuraturi eius notitiam? quibus dictis galerum resumpsit, & omni honoris officio Goesum ornauit discedentem; Goes enim ceteram sociam, moueri tardiorum, nihil deinceps moratus, Cataium contendit, quod Ciali certo compererat, non esse aliud præter Sinæ mœstus ergo labore prolixo & irritato, sed videndi Riccijs spe lætus Ciacuonem magno muro subiectam quinto inde mense peruenit; de Riccio enim ex iis didicerat legationis fictæ Saracenis quam pridem, meminimus, qui Pechino reuersi appulerant Cialim. Diebus postea quinque & viginii rescriptum habuit à Prorege, quo liceret Suceum progredi, diei itinere intra Sinas in ora Scientis Prouinciæ ad occasum, longum sit texere quot illic perpeffiones exhauserit, quot produtiones, & vitæ discrimina ab infestissimis Saracenis magnam vrbis illius inuolentibus partem, quoad demum ibidem obiit cum imperasset pergendi comueatam. Nam quas primum dederat ad Riccium literas, qui tulit; ignarus nostri characteris, & Matthæi (quo Riccium nomine Pechini pauci norant) nequiuit reddere; vicissim Riccius frustra illum diu requisit quod ex Benedicti, & adscitio Abdallah nomine sibi penitus ignoto, non posset illum requirere; altera litera quas melius edocto credidit Saraceno, bona fide sed sera sunt reddita, ultra scilicet menses decem, quibus interim Sucei absumebatur ærumnis bonus frater; iis efflictim petebat ab Riccio, vt properaret, se ab Dei hostibus viuam eripere; sed obstabat festinanti hyems, in locis tam sæua, vt agrè Suceum, ab vsque Pechino quatuor menses sufficiant, præterquam quod lenti fuit negotij Rescriptam externo obtinere ad penetrandum in vrbem regiam. Misit tandem ad eum Riccius Ioannem Fernandium Sinensem, qui breui postmodum admittus est in Societatem, cum perito locorum Christiano, & suis Patrumque epistolis, desiderium illius, & caritatem spirantibus; at enim perfidus Christianus vt Sigam attingit Scientis Metropolim, direpta quam potuit parte viatici media, nunquam deinde comparuit. Itineris reliquo Fernandes vt potuit suffecit, quod Pechino Suceum, trium mensium & sesqui fuit, illuc enim non ante Martij vltimum, anno huius ari septimo peruenit. Iacebat ex animi, vitæque molestiis, &, quod rorò similius creditum, ex venæno à Saracenis mixto mortis proximus Goes, gaudens tamen quod vitam in Dei obsequio poneret; nocte qua aduentum Fernandij præcessit, cum per somnum putasset missum ad se Pechino aliquem, tam verum id sibi persuasit, vt mane Isaacum Armenum fidissimum comitem rogavit, in forum exire, stipem largiri pauperibus, & inuestigare de quodam Externo illac recens aduocato, de quo opportunè rescivit ex iuvene qui tunc Pechino aduenerat. Atque huic paulò post superuenit Fernandez, cui accedenti, Lusitanicè loquenti, salutem & literas à Patribus reddenti, miris animi gaudiis, & suauissimis lachrimis respondit, sublatisque in cælum oculis *Nunc, inquit, dimittis se unum tuum Domine;* hinc semel & iterum perlectas cum

Mois eius.